

KYTS 7.2 SAADHYAA VAI DEVAAH SUVARGAKAAMAAH - KRISHNA YAJURVEDA TAITTIRIYA SAMHITA PATHA

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyāṃ saptamakāṇḍē dvitīyaḥ praśnaḥ – ṣaḍ
rātrādyānā-nnirūpaṇaṃ

ō-nnamaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ,
śrī gurubhyō namaḥ □ ḥariḥ ṓm □

sāddhyā vai dēvā-ssuvargakāmā ētagṃ ṣaḍ-rātramāpaśya-ntamā-‘hāra-ntēnāyajanta
tatō vai tē suvargaṃ lōkamāyaṇ. ya ēvaṃ vidvāgṃsā-ṣṣaḍ-rātramāsātē suvargamēva
lōkaṃ yānti dēvasatram vai ṣaḍ-rātraḥ praṭyaksagg hyētāni pṛṣṭhāni ya ēvaṃ
vidvāgṃsā-ṣṣaḍ-rātramāsātē sāksādēva dēvatā abhyārōhanti ṣaḍ-rātrō bhavati ṣa-dvā
rtava-ṣṣaṭ pṛṣṭhāni [] 1

pṛṣṭhairēvartūna-nvārōhantyr̥tubhi-ssamvathsara-ntē samvathsara ēva prati tiṣṭhanti
br̥ha-drathantarābhyāṃ yantīyaṃ vāva rāthantaramasau br̥hadābhyāmēva yantiyathō
anayōrēva prati tiṣṭhantiyētē vai yajñasyām̐jasāyānī sruṭi tābhyāmēva suvargaṃ lōkaṃ
yānti trivṛdāgniṣṭōmō bhavati tējā ēvāvā rundhatē pañchadaśō bhavatīndriyamēvāvā
rundhatē saptadaśō [saptadaśaḥ, bhavatyannādyasyā-‘vāruddhyā] 2

bhavatyannādyasyā-‘vāruddhyā athō praiva tēnā jāyanta ēkaviṃśō bhavati
pratiṣṭhityā athō ruchāmēvā-“tma-ndādhatē triṇāvō bhavati vijītyai trayastrīṃśō
bhavati pratiṣṭhityai sadōhavirdhāninā ētēnā ṣaḍ-rātrēnā yajērannāśvātthī havirdhāna-
ñchā-“gnīddhra-ñcha bhavataṣṭaddhi suvargyā-ñchakrivātī bhavata-ssuvargasyā
lōkasya samāṣṭyā ulūkhālabuddhnō yūpō bhavati pratiṣṭhityai prāñchō yānti prāñiva hi
suvargō [hi suvargaḥ, lōka-ssarāsvatyā] 3

lōka-ssarāsvatyā yāntiyēṣa vai dēvayānaḥ panthāsta-mēvā-nvārōhantyaḥkrōśāntō
yāntiyavārti-mēvānyasmī-npratīṣajyā pratiṣṭhā-ṅgāchChanti yadā daśā śata-
ñkuvantiyathaikā-muṭthānagṃ śatāyuyḥ puruṣa-śśatēndriya āyūṣyēvēndriyē prati
tiṣṭhanti yadā śatagṃ sahasrā-ñkuvantiyathaikā-muṭthānagṃ sahasrāsammitō vā
asau lōkō-‘mumēva lōkamābhi jāyanti yadai -ṣā-mpraṃiyēta yadā vā jīyērannathaikā-
muṭthāna-ntaddhi tīrtham □ 4 □

(pṛṣṭhāni-saptadaśaḥ-suvargō-jāyanti yadai - kādaśa cha) (a. 1)

kusurubinda auddālaki-rakāmayata paśumān-thsyāmiti sa ētagṃ sāptarātra-mā-'hāra-
ttēnāyajata tēna vai sa yāvāntō grāmyāḥ paśavastānavā-rundha ya ēvaṃ vidvān-
thsāptarātrēṇa yajātē yāvānta ēva grāmyāḥ paśavastā-nēvāvā rundhē saptarātrō
bhāvati sapta grāmyāḥ paśavā-ssaptā-"raṇyā-ssapta Chandāg-syubhayaśyā-
vāruddhyai trivṛ-dāgniṣṭōmō bhāvati tējā [tējāḥ, ēvā-'vā rundhē] 5

ēvā-'vā rundhē pañchadaśō bhāvatīndriyamēvāvā rundhē saptadaśō
bhāvatyannādyasyā vāruddhyā athō praiva tēnā jāyata ēkaviṅśō bhāvati pratiṣṭhityā
athō ruchāmēvā-"tma-ndhāttē triṇavō bhāvati vijītyai pañchaviṅśō-'gniṣṭōmō bhāvati
prajāpātē-rāptyai mahāvratavā-nānnādyasyā vāruddhyai viśvaji-thsarvaprṣṭhō 'tirātrō
bhāvati sarvāsyābhijītyai ya-tpratyakṣā-mpūrvēṣvahāssu prṣṭhānyūpēyuh pratyakṣām-
[pratyakṣām, viśvajiti yathā] 6

-~ṃviśvajiti yathā dugdhā-mūpasīdātyēvamūtṭama-mahā-ssyānnaikārātraśchana syā-
dbṛha-drathantarē pūrvēṣvahāssūpā yantīyaṃ vāva rāthantarāmasau
bṛhadābhyāmēva na yantiyathō anayōrēva prati tiṣṭhanti ya-tpratyakṣām viśvajiti
prṣṭhānyūpayanti yathā prattā-nduhē tādrḡēva tat □ 7 □

(tējā - upēyuh pratyakṣām - dvichātvāriṅśachcha) (a. 2)

bṛhaspati-rakāmayata brahmavarchasī syāmiti sa ēta-māṣṭarātra-māpaśyā-ttamā-
'hāra-ttēnāyajata tatō vai sa brāhmavarchasyābhavadya ēvaṃ vidvā-nāṣṭarātrēṇa
yajātē brahmavarchasyēva bhāvatyāṣṭarātrō bhāvatyāṣṭākṣārā gāyatrī gāyatrī
brāhmavarchasa-ṅgāyatriyaiva brāhmavarchasamavā rundhē-'ṣṭarātrō bhāvati
chatāsrō vai diśāśchatāsrō 'vāntaradiśā digbhya ēva brāhmavarchasamavā rundhē []
8

trivṛ-dāgniṣṭōmō bhāvati tējā ēvāvā rundhē pañchadaśō bhāvatīndriyamēvāvā rundhē
saptadaśō bhāvatyannādyasyā-vāruddhyā athō praiva tēnā jāyata ēkaviṅśō bhāvati
pratiṣṭhityā athō ruchāmēvā-"tma-ndhāttē triṇavō bhāvati vijītyai trayastriṅśō
bhāvati pratiṣṭhityai pañchaviṅśō-'gniṣṭōmō bhāvati prajāpātē-rāptyai mahāvratavā-
nānnādyasyā vāruddhyai viśvaji-thsarvaprṣṭhō-'tirātrō bhāvati sarvāsyābhijītyai □ 9 □

(digbhya ēva brāhmavarchasamavā rundhē - 'bhijītyai) (a. 3)

prajāpātiḥ prajā āsrjata tā-ssrṣṭāḥ, kṣudhā-nnyāyanthsa ēta-nnavarātra-māpaśyā-
ttamā-'hāra-ttēnāyajata tatō vai prajābhyō-'kalpatā yarhi prajāḥ, kṣudhā-
nṇigachChēyu-starhi navarātrēṇa yajētēmē hi vā ētāsām lōkā akLiptā athaitāḥ,
kṣudhā-nni gāchChantīmā-nēvā-"bhyō lōkān kālpayati tān kalpāmānā-nprajābhyō-'nū
kalpatē kalpāntē- [kalpāntē, āsmā imē lōkā] 10

-'smā imē lōkā ūrjā-mprajāśū dadhāti trirātrēṇajivēmaṃ lōka-nkālpayati
trirātrēṇāntarīkṣa-ntrirātrēṇāmuṃ lōkaṃ yathā guṇē gaṇa-mānvasyātyēvamēva
tallōkē lōkamanvāsyati dhṛtyā aśīthilambhāvāya jyōṭirgaurāyuriti jñātā-sstōmā

bhavantīyaṃ vāva jyōtirāntarīkṣa-ṅgaurasā-vāyūrēṣvēva lōkēṣu prati tiṣṭhanti jñātrā-
mpraajānā- [jñātrā-mpraajānām, gaḥChati navarātrō] 11

-ṅgachChati navarātrō bhāvatyabhipū-rvamēvā-‘smi-ntējō dadhāti yō jyōgāmayāvī
syā-thsa nāvarātrēṇā yajēta prāṇā hi vā ētasyā dhṛtā athaitasya jyōgāmayati
prāṇānēvāsmi-ndādharōta yadītāsurbhavāti jīvātyēva □ 12 □

(kalpāntē-prajānām - trayāstrigṃśachcha) (a. 4)

prajāpāti-rakāmayata pra jāyēyēti sa ēta-ndaśāhōtāramapaśya-ttamājuhō-ttēnā
daśarātramāsrjata tēnā daśarātrēṇa prā jāyata daśarātrāyā dīkṣiṣyamāṇō daśāhōtāra-
ñjuhuyā-ddaśāhōtraiva daśarātragṃ sṛjatē tēnā daśarātrēṇa pra jāyatē vairājō vā ēṣa
yajñō yaddāśarātrō ya ēvaṃ vidvān-dāśarātrēṇa yajātē vīrājāmēva gachChati
prajāpatyō vā ēṣa yajñō ya-ddāśarātrō [ya-ddāśarātraḥ, ya ēvaṃ vidvān-dāśarātrēṇa]
13

ya ēvaṃ vidvān-dāśarātrēṇa yajātē praiva jāyata indrō vai sadṛ-ndēvatābhirāsī-thsa na
vyāvṛtāmagachCha-thsa prajāpāti-mupādhāva-ttasmā ēta-ndaśarātra-mprāyāchCha-
ttamā-‘hāra-ttēnāyajata tatō vai sō-‘nyābhi-rdēvatābhi-rvyāvṛtāmagachChadya ēvaṃ
vidvā-ndaśarātrēṇa yajātē vyāvṛtāmēva pāpmanā bhrātṛvyēṇa gachChati trikaḥkudvā
[trikaḥkudvai, ēṣa yajñō ya-ddāśarātraḥ] 14

ēṣa yajñō ya-ddāśarātraḥ kaḥku-tpāñchadaśaḥ kaḥkudēkavigṃśaḥ kaḥku-ttrāyāstrigṃśō
ya ēvaṃ vidvā-ndaśarātrēṇa yajātē trikaḥkudēva sāmānāmbhavāti yajāmānaḥ
pañchadaśō yajāmāna ēkavigṃśō yajāmāna-strayāstrigṃśaḥ pura itārā
abhicharyamāṇō daśarātrēṇā yajēta dēvapurā ēva paryūhatē tasya na
kutāśchānōpāvyādhō bhāvāti naināmabhicharañ-thstrṇutē dēvasurā-ssamyāttā āsa-
ntē dēvā ētā [ētāḥ, dēvapurā āpaśyaṇ] 15

dēvapurā āpaśyaṇ ya-ddāśarātrastāḥ paryūhanta tēṣā-‘nna kutāśchānōpāvyādhō
‘bhava-ttatō dēvā abhāva-nparā-‘sūrā yō bhrātṛvyavān-thsyā-thsa daśarātrēṇā yajēta
dēvapurā ēva paryūhatē tasya na kutāśchānōpāvyādhō bhāvāti bhāvātyātmanā parā-
‘syā bhrātṛvyō bhavāti stōma-sstōmasyōpāstirbhavāti bhrātṛvyamēvōpāsti-ṅkurutē
jāmi vā [jāmi vai, ēta-tkūrvanti] 16

ēta-tkūrvanti yajyāyāgṃsagg stōmāmupētya kanīyāgṃsamupayanti yadāgniṣṭō-
masāmānyavastāchcha parastāchcha bhavāntyajāmitvāya trivṛdāgniṣṭōmō
‘gniṣṭudāgnēyīṣu bhavāti tējā ēvāvā rundhē pañchadaśa ukthya
aṅdrīṣvīndriyamēvāvā rundhē trivṛdāgniṣṭōmō vaiśvadēvīṣu puṣṭimēvāvā rundhē
saptadaśō-‘gniṣṭōmah prajāpatyāsū tīvrāsōmō ‘nnādyasyā-vāruddhyā athō praiva tēnā
jāyata [tēnā jāyatē, ēkavigṃśa ukthya-ssaurīṣu] 17

ēkaviḡṃśa ukthyá-ssaurīṣu pratiṣṭhityā athō ruchāmēvā-”tma-ndhāttē saptadaśō-
‘gniṣṭōmah prājāṇyāsūpahavyā upahavamēva gāchChatī triṇāvāvāgniṣṭōmāvabhīṭā
aṇdrīṣu vijityai trayāstrīḡṃśa ukthyō vaiśvadēvīṣu pratiṣṭhityai viśvajī-thsarvāpṛṣṭhō-
‘tirātrō bhāvati sarvāsyaābhijityai □ 18 □

**(prajāṇyō vā ēṣa yajñō ya-ddāśarātra - strikaḡuddhā - ētā - vai - jāyata -
ēkātrīḡśachcha) (a. 5)**

ṛtavō vai prajākāmāḡ prajā-nnā-‘vīndanta tē-‘kāmayanta prajāḡṃ sṛjēmahī prajāmavā
rundhīmahi prajāḡ vīndēmahī prajāvānta-ssyāmēti ta ētamēkādaśarātramāpaśya-
ntamā-‘hāra-ntēnāyajanta tatō vai tē prajāmāsṛjanta prajāmavārundhata
prajāmāvīndanta prajāvāntō-‘bhavanta ṛtavō-‘bhava-ntadārtavānā-mārtavaṭva-
mṛtūnām vā ētē ṇṭrā-stasmā- [ṇṭrā-stasmāt, ārtavā ūchyantē] 19

-dārtavā ūchyantē ya ēvaḡ vīdvāḡśā ēkādaśarātramāsātē prajāmēva sṛjantē
prajāmavā rundhatē prajāḡ vīndantē prajāvāntō bhavanti jyōtirātirātrō bhāvati
jyōtirēva ṇṭrastā-ddadhatē suvaḡśyā lōkasyā-nūkhyātyai pṛṣṭhyā-ṣṣaḡhō bhāvati
ṣa-ḡvā ṛtava-ṣṣaṭ pṛṣṭhānī pṛṣṭhairēvartūnā-nvārōhantyrṭubhī-ssamvathsara-ntē
sāmavathsara ēva prati tiṣṭhanti chaturvīḡśō bhāvati chatūrvīḡśatyakṣarā gāyātrī
[gāyātrī, gāyātra-mbrāhmavarchāsa-] 20

gāyātra-mbrāhmavarchāsa-ḡgāyātriyāmēva brāhmavarchāsē prati tiṣṭhanti
chatūschatvārīḡśō bhāvati chatūschatvārīḡśadakṣarā triṣṭuḡīndriya-ntriṣṭu-
pṭriṣṭubhyēvēndriyē prati tiṣṭhantyaṣṭāchatvārīḡśō bhāvatyāṣṭāchatvārīḡśadakṣarā
jagātī jāgātāḡ ṇṭsavō jāgātyāmēva ṇṭsuṣu prati tiṣṭhantye-kādaśarātrō bhāvati
pañṇa vā ṛtavā ārtavāḡ pañṇartuṣvēvā-”ṛtavēṣu samvathsarē prātiṣṭhāyā prajāmavā
rundhatē ‘tirātrāvabhīṭō bhavataḡ prajāyāi pariḡrḡhityai □ 21 □

(tasmā-d- gāyātryē - kāṇṇapāñṇāśachchā) (a. 6)

aṇdravāyavāgrā-ḡḡrḡḡyādyāḡ kāmayēta yathā pūrva-mprajāḡ kālpērānniti yajñasyā
vai kLiptīmanū prajāḡ kālpantē yajñasyā-‘kLiptīmanu na kālpantē yathā pūrvamēva
prajāḡ kālpayati na jyāyāḡśa-ḡkāṇṇyānati krāmatyaindravāyavāgrā-
ḡḡrḡḡyādāmayāvināḡ prāṇēnā vā ēṣa vyṛddhyatē yasyā-”mayāti prāṇa
āimdravāyavaḡ prāṇēnāivaināḡ samārdhayati maitrāvaruṇāgrā-ḡḡrḡḡiraṇ yēṣā-
ndīkṣītānā-mprāmīyēta [prāmīyēta, prāṇāpānābhyām vā ētē] 22

prāṇāpānābhyām vā ētē vyṛddhyantē yēṣā-ndīkṣītānā-mprāmīyātē prāṇāpānau
mītrāvaruṇau prāṇāpānāvēva mūkḡataḡ pari haranta āśvīnāgrā-ḡḡrḡḡitā ”nujāvāro-
‘śvīnau vai dēvānāmānujāvārau ṇṭschēvāgrā-mparyāitā-māśvīnāvētasyā dēvatā ya
ānujāvāra-stāvēvaināmagrā-mpari ṇayata-śśukrāgrā-ḡḡrḡḡita gāśrīḡ prātiṣṭhākāmō-
‘sau vā āḡitya-śśukra ēṣō-‘ntō-‘ntamḡ maṇṣyā- [ēṣō-‘ntō-‘ntamḡ maṇṣyāḡ, śrīyāi gaṭvā
ni] 23

-śrīyai gaṭvā ni vārtatē 'ntādēvā-'ntamā rābhatē na tataḥ pāpīyā-nbhavati
manthyāgrā-ngr̥hṇītā-bhicharā-nnārtapātraṃ vā ēta-dya-nmānthipātra-
mmṛtyunaiṣvainā-ñgrāhayati tājagārtimārchChātyā-grayaṇāgrā-ngr̥hṇītā yasyā pītā
pītāmahaḥ puṇya-ssyādatha tanna prāpnuyā-dvāchā vā ēṣa īndriyēṇa vyūddhyatē
yasyā pītā pītāmahaḥ puṇyō [puṇyāḥ, bhavatyatha tanna] 24

bhavatyatha tanna prāpnōtyurā ivaṅita-dyajiṅsya vāgiva yadāgrayaṇō
vāchaivaināmindriyēṇa samārdhayati na tataḥ pāpīyā-nbhavatyukthyāgrā-
ngr̥hṇītābhichāryamāṇa-ssarvēśāṃ vā ēta-tpātrāṇāmindriyaṃ yadūkthyapātraṃ
sarvēṇaiṣvaināmindriyēṇātī prayūñktē sarāsvatyabhi nō nēṣi vasya iti purōruchā-
ñkuryā-dvāgvai [] 25

sarāsvatī vāchaivaināmatī prayūñktē mā tva-tkṣētrāṇyaráṇāni gaṇmētyāha mṛtyōrvai
kṣētrāṇyaráṇāni tēnaiṣa mṛtyōḥ, kṣētrāṇi na gāchChatī pūrṇā-ngrahā-
ngr̥hṇīyādāmayāvināḥ prāṇān vā ētasya śugrchChatī yasyā "mayāti prāṇā grahāḥ
prāṇānēvāsya śuchō mūñchatyūta yadītāsurbhavāti jīvātyēva pūrṇā-ngrahā-ngr̥hṇīyā-
dyarhi parjanyō na varṣē-tpṛāṇān vā ētarhi prajānāgṃ śugrchChatī yarhi parjanyō na
varṣāti prāṇā grahāḥ prāṇānēva prajānāgṃ śuchō mūñchati tāja-kpra varṣati □ 26 □
**(pramīyēta - manuṣyā - ṛddhyatē yasyā pītā pītāmahaḥ puṇyō-vāgvā-ēva
pūrṇā-ngrahān-pañchavigṃsatischa) (a. 7)**

gāyatrō vā aīmdravāyavō gāyatra-mprāyaṇīya-mahāstasmā-tpṛāyaṇīyē-
'hānnaindravāyavō gṛhyatē sva ēvaināmāyatānē gṛhṇāti traiṣṭúbhō vai
śukrastraiṣṭúbha-ndvītiya-mahāstasmā-ddvītiyē-'hāñChukrō gṛhyatē sva
ēvaināmāyatānē gṛhṇāti jāgātō vā āgrayaṇō jāgāta-ntṛtiya-mahāstasmā-ttṛtiyē-
'hānnāgrayaṇō gṛhyatē sva ēvaināmāyatānē gṛhṇātyēadvai [] 27

yajñamāpa-dyachChandāgsyāpnōti yadāgrayaṇa-śśvō gṛhyatē yatraiva yajñamadṛśā-
ntatā ēvainaṃmpunaḥ prayūñktē jagānmukhō vai dvītiyāstrirātrō jāgāta āgrayaṇō
yachchāturthē-'hānnāgrayaṇō gṛhyatē sva ēvainā-māyatānē gṛhṇātyathō svamēva
Chandō-'nū paryāvārtantē rāthāntarō vā aīmdravāyavō rāthāntara-mpañchama-maha-
stasmā-tpañchamē-'há- [-stasmā-tpañchamē-'hāñ, aīndravāyavō gṛhyatē] 28

-nnaindravāyavō gṛhyatē sva ēvainā-māyatānē gṛhṇāti bārhātō vai śukrō bārhātagṃ
ṣaṣṭha-maha-stasmā-thṣaṣṭhē-'hāñChukrō gṛhyatē sva ēvainā-māyatānē
gṛhṇātyēadvai dvītiyāṃ yajñamāpa-dyachChandāgsyāpnōti yachChukra-śśvō gṛhyatē
yatraiva yajña-madṛśā-ntatā ēvainaṃmpunaḥ prayūñktē triṣṭunmukhō vai tṛtiyā-
strirātra-straiṣṭúbha- [-straiṣṭúbhaḥ, śukrō] 29

-śśukrō ya-thsāptamē-'hāñChukrō gṛhyatē sva ēvaināmāyatānē gṛhṇātyathō svamēva
Chandō-'nū paryāvārtantē vāgvā āgrayaṇō vāgāṣṭamamahā-stasmādaṣṭamē-
'hānnāgrayaṇō gṛhyatē sva ēvaināmāyatānē gṛhṇāti prāṇō vā aīmdravāyavaḥ prāṇō

nāvama-mahastasmānavamē 'hānnaindravāyavō gṛhyatē sva ēvaināmāyatānē
gṛhṇātyēta- [gṛhṇātyētat, vai tṛtīyām-] 30

-dvai tṛtīyām yajñamāpā-dyachChandāgsyāpnōtī yada'indravāyava-śśvō gṛhyatē
yatraiva yajñamadṛśā-ntatā ēvaina-mpunaḥ prayuṅktē 'thō svamēva Chandō-'nū
paryāvartantē pāthō vā ētē-'ddhyapāthēna yanti yē-'nyēna'indravāyavā-
tpratīpadyantē-'ntaḥ khalu vā ēṣa yajñasya ya-ddāśama-mahārdaśamē
'hānnaindravāyavō gṛhyatē yajñasyai- [yajñasyā, ēvāntā-ngaṭvā] 31

-vāntā-ngaṭvā 'pāthā-tpanthāmapī yāntyathō yathā vahīyasā pratīsāraṃ vahānti
tāḍṛgēva tachChandāgsyanyō-'nyasyā lōkamābhyāddhyāya-ntānyētēnaiva dēvā
vyāvāhayannaindravāyavasya vā ētadāyatānaṃ yachchātūrtha-mahastasmī-
nnāgrayaṇō gṛhyatē tasmā-dāgrayaṇasyā "yatānē navamē-'hānnaindravāyavō gṛhyatē
śukrasya vā ētadāyatānaṃ ya-tpāñchama- [ya-tpāñchamam, ahastasmī-
nnaindravāyavō] 32

-mahastasmī-nnaindravāyavō gṛhyatē tasmā-daindravāyavasyā-"yatānē saptamē-
'hāñChukrō gṛhyata āgrayaṇasya vā ētadāyatānaṃ ya-thṣaṣṭhamaha-stasmīñChukrō
gṛhyatē tasmā-chChukrasyā "yatānē-'ṣṭamē-'hānnāgrayaṇō gṛhyatē Chandāgsyēva
tadvi vāhayati pra vasyāsō vivāhamāpnōtī ya ēvaṃ vēdāthō dēvatābhya ēva yajñē
saṃvidā-ndadhāti tasmādīda-mānyō-'nyasmai dadāti □ 33 □

**(ētavai - pañchamē-'haṇ - traiṣṭubha - ēta-d- gṛhyatē yajñasyā - pañchama
- mānyasmā - ēkāñcha) (a. 8)**

prajāpātirakāmayata pra jāyēyēti sa ēta-ndvādaśarātra-māpaśya-ttamā-'hāra-
ttēnāyajata tatō vai sa prajāyata yaḥ kāmayēta pra jāyēyēti sa dvādaśarātrēṇā yajēta
praiva jāyatē brahmavādinō vadantyaṅniṣṭōmaprāyaṇā yajñā atha kasmādatirātraḥ
pūrvaḥ pra yūjyata iti chakṣuṣī vā ētē yajñasya yadātirātrau kañīnikē aṅniṣṭōmau ya-
[aṅniṣṭōmau yat, aṅniṣṭōma-mpūrvā-] 34

-dāṅniṣṭōma-mpūrvā-mprayuñjīra-nbāhirdhā kañīnikē daddhyustasmā-datirātraḥ
pūrvaḥ pra yūjyatē chakṣuṣī ēva yajñē dhītvā māddhyataḥ kañīnikē prati dadhati yō
vai gāyatrī-ñjyōtīhpakṣāṃ vēda jyōtiṣā bhāṣā sūvargaṃ lōkamēti yāvāṅniṣṭōmau tau
pakṣau yē-'ntārē-'ṣṭā-vukthyā-ssa ātmaīṣā vai gāyatrī jyōtīhpakṣā ya ēvaṃ vēda
jyōtiṣā bhāṣā sūvargaṃ lōka- [sūvargaṃ lōkam, ēti prajāpātīrvā] 35

-mēti prajāpātīrvā ēṣa dvādaśadhā vihītō ya-ddvādaśarātrō yāvātīrātrō tau pakṣau yē-
'ntārē-'ṣṭā-vukthyā-ssa ātmā prajāpātīrvāvaiṣa santhsaddha vai saṭrēṇā sprṇōti prāṇā
vai sa-tprāṇānēva sprṇōtī sarvāsāṃ vā ētē prajāñā-mprāṇairāsatē yē saṭramāsātē
tasmā-tprchChanti kimētē saṭriṇā iti priyaḥ prajāñā mutthitō bhavati ya ēvaṃ ~mvēdā
□ 36 □

(aṅniṣṭōmau yath - sūvargaṃ lōkaṃ - priyaḥ prajāñāṃ - pañchā cha) (a. 9)

na vā ēṣō-‘nyatōvaisvānara-ssuvarṅgāyā lōkāya prābhavadūrdhvō ha vā ēṣa ātāta āsī-
ttē dēvā ētaṃ vaiśvānara-mparyauhan-thsuvarṅasyā lōkasyā prabhūtyā ṛtavō vā
ētēnā prajāpātīmayājaya-ntēṣvārdhnōdadhi tadṛddhnōti ha vā ṛtvikṣu ya ēvaṃ vidvā-
ndvādaśāhēnā yajātē tē-‘sminnaichChanta sa rasamahā vasantāya prāyāchCha-
[prāyāchChat, yavā-ṅgrīṣmāyauśadhī-] 37

-dyavā-ṅgrīṣmāyauśadhī-rvaṛṣābhyō vrīhīñCharadē māṣatīlau hēmantaśīśīrābhyā-
ntēnēndrā-mprajāpātīrayājaya-ttatō vā indra indrō-‘bhava-ttasmādāhu-rānujāvarasyā
yajña itī sa hyētēnā-‘grē-‘yājataiṣa ha vai kuṇapāmattī ya-ssatrē prātigrhṇātī
puruṣakuṇapa-māsvakuṇapa-ṅgaurvā annaṃ yēnā pātrēṇānna-mbibhrātī ya-ttanna
niṛṇēnījatī tatō-‘dhi [tatō-‘dhi, malā-ñjāyata ēkā ēva] 38

malā-ñjāyata ēkā ēva yājētaikō hi prajāpātī-rārdhnō-ddvādāśā rātrīrdīkṣita-ssyā-
ddvādāśā māśā-ssamvathsara-ssamvathsaraḥ prajāpātīḥ prajāpātīrvāvaiṣa ēṣa ha tvai
jāyatē yastapaśō-‘dhi jāyatē chaturdhā vā ētāstīsrastīsrō rātrāyō ya-ddvādāśōpasadō
yāḥ prāthamā yajña-ntābhi-ssa-mbhāratī yā dvitīyā yajña-ntābhīrā rābhatē [yajña-
ntābhīrā rābhatē, yāstrītyāḥ] 39

yāstrītyāḥ pātrāṇi tābhīrniṛṇēniktē yāschaturthīrapī tābhīrātmānā-mantarāta-
śśūndhatē yō vā āsya paśumattī māgṃsagṃ sō-‘ttī yaḥ pūrōḍāśā-mmāstīṣkaḡṃ sa yaḥ
pārivāpa-mpurīṣagṃ sa ya ājyā-mmājjanagṃ sa ya-ssōmagḡ svēdagṃ sō-‘pī ha vā
āsya śīrṣaṇyā niṣpadaḥ prati grhṇātī yō dvādaśāhē prātigrhṇātī tasmā-ddvādaśāhēnā
na yājyā-mpāpmanō vyāvṛtītyai □ 40 □

(ayāchCha - dadhi - rabhatē - dvādaśāhēnā - chaṭvāri cha) (a. 10)

ēkāsmāi svāhā dvābhyāḡ svāhā trībhya-ssvāhā chaṭurbhya-ssvāhā pañchabhya-
ssvāhā ṣaḍbhya-ssvāhā saptabhya-ssvāhā ‘ṣṭābhya-ssvāhā ṇavabhya-ssvāhā
daśabhya-ssvāhai -kādaśabhya-ssvāhā dvādaśabhya-ssvāhā trayōdaśabhya-ssvāhā
chaturdaśabhya-ssvāhā pañchadaśabhya-ssvāhā ṣōḍaśabhya-ssvāhā saptadaśabhya-
ssvāhā ‘ṣṭādaśabhya-ssvāhai-kānna vigṃśatyai svāhā navāvīgṃśatyai svāhai-kānna
chātvarīgṃśatē svāhā navāchatvarīgṃśatē svāhai-kānna ṣaṣṭyai svāhā navāṣaṣṭyai
svāhai -kānnāśītyai svāhā navāśītyai svāhaikānna śatāya svāhā śatāya svāhā
dvābhyāḡ śatābhyāḡ svāhā sarvāsmāi svāhā □ 41 □

(navāchatvarīgṃśatē svāhai-kānnaikāvīgṃśatīścha) (a. 11)

ēkāsmāi svāhā trībhya-ssvāhā pañchabhya-ssvāhā saptabhya-ssvāhā ṇavabhya-
ssvāhai- kādaśabhya-ssvāhā trayōdaśabhya-ssvāhā pañchadaśabhya-ssvāhā
saptadaśabhya-ssvāhaikānna vigṃśatyai svāhā navāvīgṃśatyai svāhaikānna
chātvarīgṃśatē svāhā navāchatvarīgṃśatē svāhaikānna ṣaṣṭyai svāhā navāṣaṣṭyai
svāhaikānnā śītyai svāhā navāśītyai svāhaikānna śatāya svāhā śatāya svāhā
sarvāsmāi svāhā □ 42 □

(ēkāsmāi trībhyaḥ - pañchāśat) (a. 12)

dvābhyāg svāhā caturbhyā-ssvāhā ṣaḍbhyā-ssvāhā 'ṣṭābhyā-ssvāhā daśabhyā-ssvāhā dvādaśabhyā-ssvāhā chaturdaśabhyā-ssvāhā ṣoḍaśabhyā-ssvāhā 'ṣṭādaśabhyā-ssvāhā vigṃśatyai svāhā 'ṣṭānāvatyai svāhā śatāya svāhā sarvāsmaj svāhā □ 43 □

(dvābhyāmaṣṭānāvatyai - ṣaḍvigṃśatiḥ) (a. 13)

tribhya-ssvāhā pañchabhyā-ssvāhā saptabhyā-ssvāhā navabhyā-ssvāhai-kādaśabhyā-ssvāhā trayōdaśabhyā-ssvāhā pañchadaśabhyā-ssvāhā saptadaśabhyā-ssvāhaikānna vigṃśatyai svāhā navāvigṃśatyai svāhaikānna chatvārigṃśatē svāhā navāchatvārigṃśatē svāhaikānna ṣaṣṭyai svāhā navāṣaṣṭyai svāhaikānnā 'śītyai svāhā navāśītyai svāhaikānna śatāya svāhā śatāya svāhā sarvāsmaj svāhā □ 44 □

(tribhyō - 'ṣṭāchatvārigṃśat) (a. 14)

chaturbhyā-ssvāhā 'ṣṭābhyā-ssvāhā dvādaśabhyā-ssvāhā ṣoḍaśabhyā-ssvāhā vigṃśatyai svāhā ṣaṇṇāvatyai svāhā śatāya svāhā sarvāsmaj svāhā □ 45 □

(chaturbhyā-ṣṣaṇṇāvatyai - ṣoḍāśa) (a. 15)

pañchabhyā-ssvāhā daśabhyā-ssvāhā pañchadaśabhyā-ssvāhā vigṃśatyai svāhā pañchānavatyai svāhā śatāya svāhā sarvāsmaj svāhā □ 46 □

(pañchabhyāḥ pañchānavatyai - chatūrdaśa) (a. 16)

daśabhyā-ssvāhā vigṃśatyai svāhā trigṃśatē svāhā chatvārigṃśatē svāhā pañchāśatē svāhā ṣaṣṭyai svāhā saptatyai svāhā 'śītyai svāhā navatyai svāhā śatāya svāhā sarvāsmaj svāhā □ 47 □

(daśabhyō - dvāvigṃśatiḥ) (a. 17)

vigṃśatyai svāhā chatvārigṃśatē svāhā ṣaṣṭyai svāhā 'śītyai svāhā śatāya svāhā sarvāsmaj svāhā □ 48 □

(vigṃśatyai - dvādaśa) (a. 18)

pañchāśatē svāhā śatāya svāhā dvābhyāgṃ śatābhyāg svāhā tribhya-śśatēbhyā-ssvāhā caturbhyā-śśatēbhyā-ssvāhā pañchabhyā-śśatēbhyā-ssvāhā ṣaḍbhyā-śśatēbhyā-ssvāhā saptabhyā-śśatēbhyā-ssvāhā 'ṣṭābhyā-śśatēbhyā-ssvāhā navabhyā-śśatēbhyā-ssvāhā sahasrāya svāhā sarvāsmaj svāhā □ 49 □

(pañchāśatē - dvātrigṃśat) (a. 19)

śatāya svāhā sahasrāya svāhā 'yutāya svāhā nīyutāya svāhā prayutāya svāhā 'rbūdāya svāhā nyārbūdāya svāhā samudrāya svāhā maddhyāya svāhā 'ntāya svāhā parārdhāya svāhōṣasē svāhā vyūṣṭyai svāhōdēṣyātē svāhōdyātē svāhōditāya svāhā suvaṅgāya svāhā lōkāya svāhā sarvāsmaj svāhā □ 50 □

(śatāyā-'ṣṭātrigṃśat) (a. 20)

(sādhyā-ṣṣāḍ rātram – kúsurubindá-ssaptarātram – bṛhaspatīraṣṣarātram –
prajāpātīstāḥ, kṣudhānavarātram – prajāpātīrakāmayataḥ daśāhōtārātra – mṛtavā –
aindravāyāvāgrān – gāyatrō vai – prajāpātī-ssa dvādaśarātram – na vā -ēkāsmā –
ēkāsmā – dvābhyām – tribhyaḥ – chaṭurbhyaḥ – pañchabhyō – daśabhyō – vigṣātyai
– pañchāśatē – śatāyā – vigṣātiḥ)

(sādhyā – āsmā imē lōkā – gāyātram – ~ṁvai tṛtīyā – mēkāsmā – pañchāśat)

(sādhyā, ssarvāsmā svāhā)

□ harīḥ ōm □

□ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṁhitāyām saptamakāṇḍē dvitīyāḥ praśna-ssamāptaḥ
□

Sri Amritananda Natha Guruvu Garu, Amrita Nilayam, Gowravaram Village & Post, Kavali Mandal, Nellore District, Andhra Pradesh.
Phone Number: +91 9493475515 | www.amritanilayam.org